

عزم دولت سیزدهم برای گرفتن مالیات از پر درآمدها

بررسی درآمدهای مالیاتی دولت، طی سال‌های ۹۸ تا ۱۴۰۰ نشان می‌دهد درآمد دولت از این بابت رو به بهبود است. در حالی که در سال ۹۸ مجموع تعداد مالیات اصناف ۴۸۶,۸۸۸ بوده، این رقم در سال ۱۴۰۰ به ۶۰۹,۴۰۲ رسیده است. همچنین میزان مالیات‌های ابرازی نیز در این سال‌ها رو به افزایش بود.
#۴۷
#۴۷</br>

به گزارش سایت خبری پرسون، افزایش پایه‌های مالیاتی، به عنوان یکی از بهترین روش جایگزین برای درآمدهای ناپایدار نفتی است. این مساله در چند دهه گذشته و به دلیل نبود پایگاه‌های اطلاعاتی دقیق و همچنین عادت به درآمدهای نفتی، کمتر مورد توجه سیاستگذاران قرار گرفت و بر این اساس مالیات جهت‌گیری مناسبی نداشته است؛ چرا که افراد حقوق بگیر و تولیدکنندگان که عموماً شرایط مالی‌شان شفاف است به صورت منظم مالیات پرداخت کرده‌اند، ولی کسانی که اقتصاد زیرزمینی را دنبال می‌کنند هیچ مالیاتی تاکنون پرداخت نکرده‌اند. با کاهش اتکا به درآمدهای نفتی، در دو سه سال اخیر، درآمدزایی دولت از محل مالیات افزایش یافت. البته هنوز فاصله زیادی در مقایسه با کشورهای پیشرو در این زمینه وجود دارد.

کاهش فشار مالیاتی از مالیات دهندگان خوش حساب

یکی از برنامه‌های دولت سیزدهم در حوزه مالیات، کاهش فشار مالیاتی از بخش رسمی و مالیات‌دهندگان خوش حساب و حرکت به سمت مالیات‌ستانی از بخش غیرشفاف و افرادی است که درآمد بالایی دارند ولی فرار مالیاتی می‌کنند.

بر این اساس اولین اقدام سازمان امور مالیاتی طی چند ماه گذشته، سامان دادن به نظام نقل و انتقال پول و شفاف شدن وجه ذی‌نفعان بود. در این راستا درگاه‌های پرداخت و پوزها به پرونده‌های مالیاتی اضافه شد. با این اقدام تعداد دریافت اظهارنامه مالیاتی از مشاغل حقیقی به ۴ میلیون اظهارنامه رسید که نسبت به سال گذشته ۱.۲ میلیون افزایش داشت.

یکی دیگر از اقدامات حمایتی دولت در زمینه مالیات، کاهش نرخ مالیات واحدهای تولیدی بوده است. در سال جاری برای حمایت از تولید در قانون بودجه و با پیشنهاد دولت، نرخ مالیات هر واحد تولیدی ۵ درصد کاهش یافت و به ۲۰ درصد رسید. همچنین بخشودگی مالیاتی برای واحدهای تولیدی آسیب‌دیده در دستور کار قرار گرفته است.

تفکیک حساب شخصی و تجاری از دیگر اقدامات بود. بر اساس اعلام مقام‌های مسئول، آئین‌نامه این موضوع تا ماه آینده توسط بانک مرکزی نهایی می‌شود. با این اقدام افرادی که از حساب شخصی خود بیش از مبلغش معینی برای کار تجاری استفاده کنند مشمول مالیات خواهند شد.

همچنین در راستای ایجاد عدالت مالیاتی، علی‌رغم افزایش ۲.۵ برابری میزان مالیات، اما از ۴ میلیون مودی مالیاتی، مالیات ۱.۶ میلیون نفر صفر تعیین شده و ۸۰۰ هزار مودی نیز مالیاتی کمتر از ۵ میلیون تومان پرداخت می‌کنند. این در حالی است که از ۵ درصد مودیانی که جزو اصناف پردرآمد هستند مثل پزشکان و وکلا، ۵۰ درصد از کل مالیات اخذ می‌شود.

ضرورت افزایش بیشتر پایه‌های مالیاتی

علی‌رغم همه آمارهای امیدوارکننده مالیاتی، همچنان در زمینه فناوری اطلاعات و اخذ مالیات به صورت اظهارنامه‌ای با چالش‌های زیادی رو به رو هستیم.

مجلس در سال ۹۴ طی مصوبه‌ای تأکید داشت که مالیات باید به صورت سامانه‌ای و هوشمند اخذ شود، اما متأسفانه هیچگاه به مرحله اجرا نرسید تا اینکه مجلس یازدهم قانونی را تحت عنوان سامانه مودیان مالیاتی و پایانه‌های فروشگاهی تصویب کرد. سامانه مودیان مالیاتی باید سال گذشته در اردیبهشت ماه افتتاح می‌شد، اما بازهم به گفته برخی از نمایندگان مجلس شاهد ترک فعل و آسیب‌هایی در این زمینه بودیم.

کارشناسان معتقدند ایجاد این سامانه هم تکلیف قانونی و هم روش سالم و شفاف برای اخذ مالیات است. هرچند که برای اجرا مقدماتی اعم از تجهیز همه فروشگاه‌ها به دستگاه‌های مخصوص و اقناع عمومی باید حاصل شود.

مقایسه عملکرد مالیاتی سه استان بزرگ

بررسی‌ها نشان می‌دهد در سه استان بزرگ کشور از جمله تهران، اصفهان و البرز شاهد عملکردهای متفاوتی در زمینه مالیاتی بوده‌ایم. به عنوان مثال در مرکز شهر تهران تعداد مالیات‌ها در سال ۹۸ به میزان ۶۰۲ و رقم مالیات‌های ابرازی ۴۷ میلیارد و ۷۴۳ میلیون و ۹۹۱ هزار و ۷۷۶ ریال و رقم مالیات‌های تشخیصی ۴۱۷ میلیارد و ۱۶۳ میلیون و ۲۵۳ هزار و ۴۵ ریال بوده است. این میزان در سال ۹۹ به ۷۲۷ و مالیات ابرازی به ۵۶ میلیارد و ۱۸۷ میلیون و ۳۸۹ هزار و ۵۱۳ ریال مالیات تشخیص به ۳۵۱ میلیارد و ۳۴۶ میلیون و ۵۵۰ هزار و ۶۷۴ ریال رسیده است. در سال ۱۴۰۰ اما این رقم به ۵۴۷ و رقم مالیات‌های

ابرازی به ۵۵ میلیارد و ۴۲۶ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۸۰ ریال رسید که حاکی از کاهش آن است.

در استان اصفهان اما تعداد مالیات در سال ۹۸، ۵۱۲ و مالیات ابرازی ۸,۳۹۰,۰۶۰,۷۲۳ و مالیات تشخیصی ۱۵۷ میلیارد و ۹۶۷ میلیون و ۳۹۵ هزار و ۱۷۵ بوده است. در سال ۹۹ این رقم به ۶۰۴ و رقم مالیات ابرازی به ۱۸ میلیارد و ۶۸۸ میلیون و ۸۹۰ هزار و ۹۱۸ و مالیات تشخیصی به ۲۱۱ میلیارد و ۱۴۴ میلیون و ۳۵۲ هزار و ۹۶۳ رسید. در سال ۱۴۰۰ نیز تعداد مالیات‌ها در استان اصفهان به ۴۸۵ و رقم مالیات‌های ابرازی ۲۴ میلیارد و ۴۰۳ میلیون و ۲۰۱ هزار و ۹۰ ریال رسیده که روند افزایشی را نشان می‌دهد.

در استان البرز اما در سال ۹۸ رقم مالیات ۲۲۴ و رقم مالیات ابرازی ۹ میلیارد و ۵۷۵ میلیون و ۸۱۹ هزار و ۶۹۳ ریال و رقم مالیات تشخیصی ۳۹ میلیارد و ۷۸ میلیون و ۳۰۵ هزار و ۳۰۳ ریال رسیده است. در سال ۹۹ نیز تعداد مالیات به ۲۷۹ و مالیات ابرازی به ۷ میلیارد و ۸۸۱ میلیون و ۸۴۸ هزار و ۳۷ ریال و مالیات تشخیصی به ۷۴ میلیارد و ۴۵۵ میلیون و ۴۰۰ هزار و ۸۰۲ ریال رسید. در سال ۱۴۰۰ اما تعداد به ۱۶۴ کاهش یافته و مالیات ابرازی نیز به ۶ میلیارد و ۸۹۸ میلیون و ۳۴۱ هزار و ۹۷۰ ریال رسید که نشان از کاهش عملکرد مالیاتی دارد.

وضعیت درآمدهای مالیاتی مشاغل پردرآمد

فرار مالیاتی برخی از مشاغل پردرآمد یکی از چالش‌های بزرگ، سازمان امور مالیاتی بوده است. اما گزارش‌ها نشان می‌دهد در سه سال گذشته روند دریافت مالیات، تا حدودی بهبود یافته است. به عنوان مثال در حالی که میزان مالیات ابرازی پزشکان در سال ۹۸ به میزان ۳, هزار و ۳۵۸ میلیارد و ۷۹۹ میلیون و ۹۹۰ هزار و ۲۴۸ ریال بوده، این رقم در سال ۱۴۰۰ به ۷ هزار و ۲۷۸ میلیارد و ۵۵۹ میلیون و ۱۲۱ هزار و ۸۱۹ ریال رسیده است.

در خصوص اخذ مالیات از وکلا نیز گزارش‌ها از افزایش رقم مالیات ابرازی و همچنین تعداد آن حکایت دارد. در سال ۹۸ تعداد آن ۵۲۰۲۶ و رقم مالیات ابرازی ۵۸۹ میلیارد و ۲۵۸ میلیون و ۷۴۴ هزار و ۳۸۱ ریال بود و این رقم در سال ۱۴۰۰ به ۵۵,۴۷۴ و رقم مالیاتی ابرازی یک هزار و ۱۴۰ میلیارد و ۶۸۶ میلیون و ۷۶۷ هزار و ۴۸۱ ریال رسید.

رقم مالیاتی هنرمندان نیز طبق آمارها رشد داشت. در سال ۹۸ رقم مالیات ابرازی هنرمندان ۸ میلیارد و ۲۱۱ میلیون و ۴۷۲ هزار و ۵۵۷ ریال بود که این رقم در ۱۴۰۰ به ۳۰ میلیارد و ۹۳۰ میلیون و ۸۲۱ هزار و ۷۷۵ ریال رسیده است. همچنین مجموع عملکرد مالیاتی که اصناف نیز روند رو به رشد درآمدهای مالیاتی را نشان می‌دهد. در سال ۹۸ تعداد کل مالیات اصناف ۴۸۶,۸۸۸ بود و این رقم در سال ۱۴۰۰ به ۶۰۹,۴۰۲ رسیده است.

با این حال در خصوص تلافروشان گزارش‌ها نشان می‌دهد که فاصله زیادی، بین مالیات ابرازی و تشخیصی وجود دارد. اما آهن فروشان که مالیات ابرازی آنها در سال ۹۸ به میزان ۸۰۳ میلیارد و ۴۱۱ میلیون و ۸۳۴ هزار و ۷۵۷ ریال بود در سال ۱۴۰۰ این رقم به ۷۳۲ میلیارد و ۱۷۴ میلیون و ۴۰۹ هزار و ۷۶۱ ریال رسید.

کارشناسان افزایش بسترهای مناسب فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و… را راهکار بهبود وضعیت درآمدهای مالیاتی دولت عنوان می‌کنند و بر ضرورت توجه سیاستگذاران بر این امر تاکید دارند.

منبع: مهر